

YKSI KAIKKIEN PUOLESTA

TEKSTI MIINA POIKOLAINEN KUVAT MIKKO KAUPPINEN

ERTO:n puheenjohtaja Juri Aaltonen kiinnostui yhteiskunnallisista asioista jo kymmenenvuotiaana. Nyt hän työskentelee reilun ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan puolesta.

Tennarit. Niihin huomioni kiinnittyy ensimmäisenä, kun tapaan ERTOn puheenjohtaja **Juri Aaltosen** liiton tiloissa Itä-Pasilassa. Aaltonen on pukeutunut asiallisesti kauluspaitaan ja kravattiin, mutta rennot tennarit vihjaavat, että tämä johtaja ei ota itseään liian vakavasti. Se kuuluu myös hänen puheestaan, joka ei ole tyypillistä virkamiehen jargonia.

Helposti lähestyttävästä olemuksesta ja selkeästä ulosannista tuskin on häittä puheenjohtajan tehtävässä. Sen lisäksi, että Aaltonen on oman alansa rautainen ammattilainen, hän on erittäin pidetty työyhteisössään.

Aaltonen ohjaa minut keittiöön ja tarjoaa kahvia. Oman kuppinsa hän täyttää teellä. Kyseessä ei ole terveydellinen valinta, vaan puhdas makuasia.

”Kahvia olen maistanut elämäni aikana vain pari kertaa ja siihen se saa jäädäkin”, hän toteaa.

46-vuotias Aaltonen on nyt toista kautta ERTOn puheenjohtajana. Hänet valittiin tehtävään ensimmäistä kertaa vuonna 2011, jolloin hän siirtyi paikalle STTK:n kansainvälisten asioiden päällikön tehtävästä. ”Se oli 12. helmikuuta, syntymäpäivänäni”, hän huomauttaa.

MUTTA MIKÄ TÄMÄ Aaltonen oikein on miehiään? Ensinnäkin hän on syntyperäinen espoolainen, alun perin Tapiolasta. Nykyään hän asuu perheineen Olaris-sa. Hänellä on 18- ja 21-vuotiaat lapset, joista vanhin ei asu enää kotona. Perheeseen kuuluu myös 4-vuotias havannakoira Leo, jonka hankintaa Aaltonen aluksi vastusti. Nyt hän on koiraan täysin hullantunut ja ulkoilee sen kanssa mielellään.

Aaltosen isä oli viestintäpäälikkö ja äiti vuosia Aaltosen vanhempien sisarusten kanssa kotona. Aaltosen synnyttyä hänkin siirtyi työelämään. ”Olen iltatähti”, hän hymyilee.

Aaltonen on työskennellyt eri ammattiliitoissa jo parikymmentä vuotta, mutta ennen varsinaista ammattiyhdistysuraansa hän ehti muun muassa myydä tuhansia Ilmari Kianto -postikortteja, kodinkoneita sekä loimulohta ympäri Etelä-Suomen. Mutta siitä lisää myöhemmin.

TYYPILLISENÄ TYÖPÄIVÄNÄ Aaltonen herää tasan seitsemän, vie ehkä koiran ulos ja lähtee kohti kokouksia. Niitä Aaltosen tehtävässä riittää. Noin 17 000 jäsenen liiton puheenjohtajan työ on enimmäkseen sidosryhmien tapaamista ja erilaisiin tilaisuuksiin osallistumista. Toimistolla Aaltonen on vaihtelevasti ja lukee sähköpostiaan usein tien päältä.

Aaltosen filosofian mukaan organisaation täytyy kyetä toimimaan parikin kuukautta ilman puheenjohtajaansa, ja ERTOssa se on tätä nykyä totta. Kiireisen työnsä vastapainoksi Aaltonen harrastaa monipuolisesti liikuntaa. Hän käy salilla, lenkkeilee ja pelaa sählyä. Talvet hän viettäisi mieluiten laskettelurinteessä. ”Laskettelusta diggaan tosi paljon. Sitten, kun homma alkaa pelottaa, ei kannata enää mennä rinteeseen”, hän virnistää.

Myös vaeltaminen on hänen mukaansa ”tosi bueno”, joskin nykyään kännykkä pääsee liian usein rikkomaan hyvää fiilistä, kun sähköpostit on pakko tarkistaa säännöllisesti keskellä korpeakin.

”Mutta se kuuluu toimenkuvaan ja on ammatinvalintakysymys”, Aaltonen toteaa. ”Haluan tehdä merkityksellistä työtä, ja sellaista myös koen tekeväni.”

AALTONEN VIIHTYY puheenjohtajan työssä juuri siksi, että siinä saa liikkua kentällä ja tavata jäsenistöä. Hän kuuluu niihin onnekkaisiin, joiden ei ole tarvinnut elämässään kärsiä työttömyydestä kahta päivää pidempään. Juuri siksi hänelle onkin tärkeää päästä keskustelemaan jäsenten kanssa, jotta kuulisi niitä muitakin tarinoita. Työttömyys on tällä hetkellä jäsenten suurin huolenaihe. ”Tapaan paljon ihmisiä, jotka ovat tai ovat olleet työttömänä, joita uhkaa työttömyys tai joiden läheisistä yksi tai useampi on työttömänä”, Aaltosen kuvailee.

Toinen suuri aikamme ongelma on, että työllisyyskään ei enää takaa riittävää toimeentuloa.

”On se aika kauheaa, että vastustamme matalapalkka-aloja, mutta meillä on jo nyt se tilanne, että esimerkiksi pääkaupunkiseudulla asuva, siivoojana työskentelevä yksinhuoltaja ei pärjää ilman toimeentulotukea. Kyllä palkan pitäisi olla reilu ja riittävä.”

Aaltonen kertoo, ettei pidä suunnasta, johon Suomi on menossa, ja moittii hallituksen tekemää politiikkaa. ”Meillä perustellaan yhteiskunnallisia muutoksia ja leikkauksia asioilla, joilla ei ole mitään todellisuuspohjaa. Menestys on jees, mutta se ei saa tulla muiden selkänahasta. Yhteiskunnan täytyy olla oikeudenmukainen ja reilu. On hirveän vaarallista, jos ajatellaan, ettei sillä ole mitään väliä, jos joillain menee huonosti.”

”Se tuo mukanaan epätasa-arvoa, epäoikeudenmukaisuutta ja rauhattomuutta. Silloin myös keskimääräinen hyvä heikkenee”, hän jatkaa.

YHTEISKUNNALLISET ASIAT ovat aina kiehtoneet Aaltosta. Hän kertoo, kuinka keskusteli jo 10-vuotiaana pojankloppina ystäviensä kanssa politiikasta ja tajusi itsekkin seuraavana päivänä, ettei se taida olla ihan tavallista.

Kiinnostuksen hän uskoo saaneensa suvun perintönä: Aaltosen isä ja eno veivät aikanaan eteenpäin samoja teemoja kuin hän nyt. Aaltosen isoäidin isä puolestaan oli kirjailija Ilmari Kianto. ”Mulla on vähän sellainen fiilis, että se on velvoittanut koko sukua ja kiinnostus yhteiskunnallisiin teemoihin kulkee jossain DNA:ssa”, Aaltonen pohtii.

Aaltosen ensimmäinen bisnes oli Kiannon ottamasta kuvasta teetettyjen postikorttien myyminen kesämökillä ja ennen joulua ovelta ovelle. Tehtävän hän oli perinyt isoveljeltään.

”Isä aina sanoi mökille lähtiessämme, että on se kumma, kun hän ottaa reissua varten vekselin ja minä tuon sieltä rahaa kotiin”, Aaltonen nauraa.

Postikorttien kauppaamisen lisäksi Aaltosen työhistoriaan mahtuu paljon muutakin ennen uraa ammattiliitoissa: hän on esimerkiksi kitkenyt rikkaruohoja Tapiolan Lämmöllä, tehnyt yhden kesän ”todella mielenkiintoisia” raksahommia, ollut kodinkonekaupiaana sekä valmistanut ja myynyt loimulohta erilaisissa tapahtumissa ympäri Suomen. Hän on myös ollut Helsingin edustalla kiertävän sightseeing-aluksen lipunmyyjänä ja kuuluttajana.

Jo neljäsluokkalaisena hän jakoi kaksi kertaa viikosa lehtiä. Hän toteaa, ettei vastaava olisi enää nykyään mahdollista, eikä muutos ole välttämättä pelkästään hyvä asia. ”Sitten ihmetellään, etteivät nuoret osaa toimia työelämässä, kun heille ei edes anneta mahdollisuutta.”

Alueutisten jakamisesta Aaltonen sai ”jäätävän huonoa liksaa”. Silloin hän tajusi ensimmäisen kerran kollektiivisen edunvalvonnan tärkeyden. ”Länsiväylän jakamisesta maksettiin tuplasti enemmän kuin Alueutisista, vaikka työ oli ihan samaa.”

Ennen valmistumistaan juristiksi Aaltonen ehti pyörittää hetken myös lakiasiantoimistoa opiskelukaverinsa kanssa. Hän sai kuitenkin pian valmistumisensa jälkeen tuntityöpaikan Teknisten- ja erikoisammattien liitosta ja jäi sille tielle.

AMMATTILIITTO ON AALTOSEN mukaan hyvin samanlainen työpaikka kuin muutkin, vaikka se onkin ennen kaikkea asiantuntijaorganisaatio. Edunvalvonnan ja neuvonnan lisäksi liitossa tehdään myös paljon sellaista työtä, mikä ei näy suoraan yksittäiselle jäsenelle, kuten pidetään yllä jäsenrekisteriä ja hallinnoidaan liiton taloutta.

”Täällä on samanlaisia haasteita ja mahdollisuuksia kuin muuallakin. Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus ovat tietysti hirveän tärkeä osa täällä työskentelyä. Luottamusta pitää olla, ja sitä pitää käyttää oikein”, Aaltonen kuvailee.

”KIINNOSTUS YHTEISKUNNALLISIIN TEEMOIHIN KULKEE DNA:SSA.”

Päivittäinen työ liitossa on Aaltosen mukaan vuodesta toiseen hyvin samanlaista, mutta yhteiskunnalliset muutokset näkyvät aiheissa, joista Aaltonen puhuu, ja mitä jäsentilaisuuksissa nousee esille. Esimerkiksi tällä hetkellä Aaltonen on lobannut moneen suuntaan itsensä työllistäjien aseman parantamisen puolesta. Liiton tavoitteena on, että itsensä työllistäjät olisivat muiden palkansaajien kanssa tasa-arvoisessa asemassa, ja parhaillaan liitossa rakennetaan itsensä työllistäjien palvelupakettia sekä jäsenmaksua.

”Toivoisin, että porukka haluaisi vaikuttaa oman alansa ja työpaikkansa asioihin, sillä me tarjoamme siihen kanavan. Se ei vaadi sen enempää, kuin että ottaa yhteyttä omaan luottamusmieheen tai tänne toimistolle, niin varmasti löytyy keino viedä asiaa eteenpäin.”

AALTOSEN UNELMIEN TYÖPÄIVÄ alkaisi niin, että jokin liiton ajama lainsäädäntöuudistus menisi läpi valtakunnan tasolla. ”Vaikka se, että itsensä työllistäjien asemaa parannettaisiin niin, että työttömyysturvan perusteeksi hyväksyttäisiin kaikki sellainen tulo, josta on maksettu palkan sivukulut.”

Seuraavaksi Aaltonen saisi työehtosopimuspöydässä aikaan hyvän palkkaratkaisun tai jonkin muun jäsenten toivoman uudistuksen. Päivän kruunaisi vielä yksittäisen jäsenen asian menestyksellinen hoitaminen niin, että tämä olisi äärimmäisen tyytyväinen.

”En myöskään tekisi liian pitkää työpäivää, vaan kävisin koiran ja vaimon kanssa ulkoilemassa ja sen jälkeen urheilemassa. Ja siihen päälle vielä ruokailu koko perheen kanssa, niin täydellinen päivä alkaisi olla pulkassa.” ■

Juri Aaltonen, 46
puheenjohtaja

3 syytä...
KUULUA ERTOON

1. Turvallisuus. Ammattiyhdistystoiminta tarjoaa yksilölle ennen kaikkea turvallisuutta, kuten vakuutukset, työttömyysturvan ja työsuhdeneuvonnan. Neuvonta saa joka vuosi aivan loistavat arvot jäsenkyselyissämme. Se on kaikille alasta riippumatta samanlaista, työskentelipä sitten mainostoimistossa tai taksikeskuksessa.

2. Yhteisöllisyys. Vaikka omalla työpaikalla olisi kaikki hyvin, mutta kokee, että alalla on parannettavaa, niin silloin pitää kuulua meihin. Jäsenenä pääsee vaikuttamaan asioihin ja osallistumaan tilaisuuksiimme, joita on keskimäärin joka kolmas päivä jossain päin Suomea.

3. Ammatillinen identiteetti. Alakohtainen yhdistyksemme toimii juuri sinun alallasi ja ERTO sopii alasi työehdot. ERTOn rakenteen voima on, että palvelemme yhdistyksemme kautta hyvin erilaisia ammatteja ja eroamme siten monista muista liitoista. Meillä ryhmän ei tarvitse olla järjettömän suuri, jotta ammatillinen identiteetti voi toteutua.